«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор Хмельницького університету
управління та права
імені Леоніда Юзькова,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України

Олег ОМЕЛЬЧУК

«20» лютого 2024 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження

ВЛАДОВСЬКОЇ КАТЕРИНИ ПЕТРІВНИ

на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні»,
поданого на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право, затвердженої вченою радою Хмельницького університету управління та прав імені Леоніда Юзькова
від «20» лютого 2024 року (протокол № 8)

ВИТЯГ

з протоколу засідання фахового семінару кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова
від «20» лютого 2024 року

ПРИСУТНІ:

Буханевич О.М., завідувач кафедри, д.ю.н., професор, заслужений юрист України, член-кореспондент НАПрН України; Івановська А.М., проректор зі стратегічного розвитку, наукової роботи та зовнішніх зв'язків, професор кафедри, д.ю.н., професор; Самсін І.Л., професор кафедри, д.ю.н., професор, заслужений юрист України,; Суббот А.І., професор кафедри, д.ю.н., професор; Бригінець О.О., професор кафедри, д.ю.н., професор; Гаврік Р.О., професор кафедри, к.ю.н., доцент; Герасимчук Р.В., доцент кафедри, к.ю.н.; Литвиненко І.Л., доцент кафедри, к.ю.н., доцент; Сторожук І.П., доцент кафедри, к.ю.н., доцент; Галус О.О., доцент кафедри, к.ю.н., доцент; Рижук І.В., доцент кафедри,

к.ю.н., доцент; Токар А.М., доцент кафедри, к.ю.н.; Владовська К.П., старший викладач кафедри.

З присутніх – 5 докторів юридичних наук та 6 кандидатів юридичних наук – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження аспірантки Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова ВЛАДОВСЬКОЇ Катерини Петрівни на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні», виконаного в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова та поданого на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право, щодо рекомендації до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

СЛУХАЛИ:

заступника завідувача кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, к.ю.н., доцента, доцента конституційного, адміністративного та фінансового права Галус О.О., яка повідомила присутніх про те, що Владовська Катерина Петрівна народилася 16-го вересня 1993 року в с. Кузьмин, Красилівського району, Хмельницької області.

Освіта – вища. У 2015 році закінчила Національну академію Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, здобула освітній рівень бакалавр за спеціальністю «Право». У 2016 році закінчила Національну академію Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, здобула освітній рівень спеціаліст за спеціальністю «Правоохоронна діяльність».

З квітня 2017 по серпень 2020 року – працювала в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького на посадах: методиста факультету правоохоронної діяльності (квітень 2017 р. – квітень 2018 р.), завідувача лабораторії кафедри прикордонної безпеки факультету підготовки керівних кадрів (квітень-жовтень 2018 р.), викладача кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права (листопад 2018 р. – серпень 2019 р.), старшого викладача кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права (вересень 2019 р. – серпень 2020 р.). З вересня 2020 року працює на посаді старшого викладача кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

З вересня 2019 р. по липень 2020 р. навчалася в аспірантурі в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

З вересня 2019 р. по липень 2020 р. навчалася в аспірантурі в Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. З вересня 2021 року – аспірантка кафедри конституційного, фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Тема дисертаційного дослідження Владовської Катерини Петрівни «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні» була затверджена вченою радою Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова 25 жовтня 2021 року (протокол № 3).

Науковий керівник – проректор зі стратегічного розвитку, наукової роботи та зовнішніх зв'язків, професор кафедри, доктор юридичних наук, професор Івановська Алла Миколаївна.

Дисертаційне дослідження здійснене відповідно до Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 24.03.2021 № 119/2021, Концепції оптимізації системи центральних органів виконавчої влади, затвердженої розпорядженням КМУ від 27.12.2017 № 1013-р, Стратегії реформування державного управління України на 2022-2025 роки, а також Плану заходів з її реалізації, затверджених розпорядженням КМУ від 21.07.2021 № 831-р, Пріоритетних напрямків фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права, затверджених постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26.03.2021 № 12-21., на виконання наукової теми Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Управлінські та правові засади забезпечення сталого розвитку України як європейської держави» (номер державної реєстрації 0108U008927), наукової теми кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Правові засади організації та здійснення публічної влади» (номер державної реєстрації 0123U102955).

СЛУХАЛИ:

Доповідь аспірантки Владовської К.П., яка зазначила, що актуальність теми дослідження обумовлена тим, що адміністративно-правова реформа публічної служби, обрання кращої моделі її побудови та функціонування, вдосконалення нормативно-правової бази, якою врегульовується питання здійснення публічної служби в органах державної влади та місцевого самоврядування, судових та правоохоронних органах є важливою складовою українського сьогодення. На даний момент, питання оновлення підходів до

публічної служби, її адміністративно-правового регулювання залишається актуальним елементом усіх реформ публічного управління від часу відновлення незалежності України по наш час. Важливим та актуальним залишається питання оновлення підходів до діяльності публічної служби, її проходження, прийняття на публічну службу, звільнення з неї, соціального захисту та оплати праці публічних службовців, універсалізацію цих підходів, наскільки це можливо, із збереженням особливостей, притаманних публічній службі певного виду, запровадження триєдиного підходу до адміністративно-правового регулювання публічної служби – регулювання проходження служби політичних, адміністративних та патронатних службовців у органах законодавчої та виконавчої, органах місцевого самоврядування, адміністративних та патронатних службовців – у судових та правоохоронних органах. Особливо важливе значення для реформування публічної служби відіграє імплементація зарубіжного, передусім європейського досвіду щодо правового регулювання організації та проходження публічної служби, адаптації вимог законодавства України про публічну службу до стандартів Європейського Союзу, врахування при цьому міжнародних стандартів, в тому числі стандартів Ради Європи.

Адміністративно-правове регулювання публічної служби завжди залишалося одним із найважливіших питань, які входять до кола наукових розробок адміністративно-правової науки; на цей час можемо відзначити наявність цілої низки наукових розробок у цій сфері. В той же час, динаміка реформ в Україні, зміни до законодавства, викликані входженням України до європейського економічного, політичного та правового простору обумовлює необхідність проведення подальших наукових розробок у сфері удосконалення адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні.

Мета дисертаційного дослідження полягає у комплексному правовому аналізі сутності і особливостей адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні на основі узагальнення адміністративно-правової доктрини, чинної нормативно-правової бази, формування науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення адміністративного законодавства з питань публічної служби.

У дисертації дано авторське визначення понять «публічна служба» та «адміністративно-правове регулювання публічної служби». Визначено, що публічна служба – це специфічна діяльність політичних та адміністративних суб'єктів, в межах якої відбувається реалізація завдань та функцій публічного характеру, тобто таких, які стосуються прав та інтересів спільноти – населення держави, адміністративно-територіальної одиниці, певної соціальної групи або територіальної громади, яка здійснюється на засадах фінансування відповідної діяльності за кошти державного чи місцевого бюджету. Розкрито поняття адміністративно-правового регулювання публічної служби як цілеспрямованого впливу норм адміністративного права, а також норм інших галузей права на правовідносини, що виникають у зв'язку із вступом на публічну службу,

звільненням з неї, проходженням публічної служби, норм, які визначають правовий статус публічних службовців у відносинах, що виникають у зв'язку із здійсненням ними завдань та функцій держави чи інших публічних утворень.

В дисертації зазначено, що публічна служба, за винятком політичної, здійснюється на професійній та політично нейтральній основі, її формування відбувається на підставі адміністративно-правового акту призначення або виборів. В дисертації розкриті ознаки публічної служби, а також зроблено авторську класифікацію публічної служби. Зазначено, що до публічної служби віднесено політичну службу, представлену особами, діяльності яких притаманний політичний характер, які обираються населення або призначаються виборними суб'єктами на політичній основі та несуть перед ними політичну відповідальність; державну службу, тобто діяльність працівників органів державної влади, спрямована на реалізацію державно-владних функцій, яка здійснюється на професійній та неполітичній основі; службу в органах місцевого самоврядування, тобто діяльність працівників органів місцевого самоврядування, яка здійснюється на професійній та неполітичній основі; мілітаризовану службу, тобто військову службу, службу в правоохоронних органах, органах безпеки та цивільного захисту; суддівську службу; прокурорську службу; патронатну службу осіб, які забезпечують діяльність органів влади та місцевого самоврядування, однак не є політичними чи державними службовцями. В дисертації визначено авторський перелік принципів та функцій публічної служби, що враховує сутність усіх видів публічної служби.

Досліджуються питання розвитку адміністративно-правового регулювання публічної служби на українських землях. Визначено, що протягом тривалого часу адміністративно-правове регулювання публічної служби за законодавством, яке діяло на українських землях було фрагментарним і стосувалося лише окремих аспектів діяльності представницьких органів та загальнодержавних органів управління і розкривалося через нормативно-правові акти глави держави а також документи місцевого рівня; при цьому державна служба та служба в органах місцевого самоврядування не розрізнялася, за винятком міст із магдебурзьким правом. В період входження українських земель до складу Російської та Австро-Угорської імперії адміністративно-правове регулювання державної служби та служби в органах місцевого самоврядування стає більш цілісним і включає в себе визначення повноважень та статусу публічних службовців, особливостей проходження публічної служби, в тому числі добору, розподілу, службової кар'єри чиновників. В період входження України до складу Радянського Союзу, відбувається урівнювання у правах працівників та публічних службовців; були відсутні істотні відмінності у правовому регулюванні проходження публічної служби порівняно із трудовою діяльністю. Здійснено періодизацію розвитку адміністративно-правового регулювання публічної служби незалежної України та проаналізовано особливості формування законодавства про публічну службу,

реформування системи публічної служби відповідно до Конституції України та стандартів Європейського Союзу.

Проаналізовано зміст та ознаки адміністративно-правового регулювання публічної служби в органах державної влади, місцевого самоврядування, судових та правоохоронних органах. Визначено проблему нормативної неурегульованості питання адміністративно-правового статусу керівника Офісу Президента України, керівників Кабінету Президента України, невідповідності положень Законів України «Про місцеві державні адміністрації» та «Про державну службу» в аспекті діяльності патронатної служби на рівні місцевих державних адміністрацій, відсутність відповідного правового регулювання на рівні закону або постанови Кабінету Міністрів України.

Визначено ознаки публічної служби в органах місцевого самоврядування на посадах, які заміщуються шляхом прямих чи непрямих виборів чи затвердження на посаді (обмежене поширення положень законодавства про публічну службу в частині її проходження, зайняття посади, притягнення до відповідальності; політичний і некар'єрний характер публічної служби), публічної служби на посадах службовців місцевого самоврядування (адміністративно-правове регулювання служби відповідно до положень Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» та спеціальних актів, прийнятих на його основі; здійснення лише завдань і функцій місцевого самоврядування, визначених законом; заміщення посад виключно на основі конкурсу або за іншою процедурою, визначеною в законі; чітке визначення посад службових осіб місцевого самоврядування в законі; здійснення повноважень щодо організаційного, кадрового, матеріального та іншого забезпечення діяльності органу місцевого самоврядування керівником служби; поділ посад службових осіб місцевого самоврядування на категорії, для яких передбачаються окремі вимоги до професійної компетентності; можливість строкового призначення на посаду у разі заміщення посади на період відсутності службовця місцевого самоврядування, за яким відповідно до закону зберігається посада; необхідність проходження оцінювання службової діяльності, стажування та підвищення кваліфікації відповідно до порядку, що передбаченого Законом).

Вказано, що адміністративно-правове регулювання публічної служби в судових органах поширюється на декілька категорій публічних службовців, які: безпосередньо реалізовують повноваження відповідного державного органу (суддівська служба); здійснюють забезпечення діяльності публічних службовців, які володіють відповідними владними повноваженнями (державна служба в судових органах); забезпечують діяльність окремих публічних службовців (патронатна служба в судових органах). Визначено спеціальні ознаки кожного із видів служби в судових органах. Зазначено, що спеціальне правове регулювання служби в судових органах актами Вищої ради правосуддя та Ради суддів України є визначальною ознакою цього виду публічної служби.

Дано визначення публічної служби у правоохоронних органах виходячи із спеціальної мети – виконання правоохоронної функції як визначального критерію для відмежування публічної служби у правоохоронних органах від публічної служби в органах виконавчої влади та в судових органах. Також визначені такі особливості адміністративно-правового регулювання публічної служби в правоохоронних органах: відсутність базового нормативно-правового акту, який визначає особливості прийняття, проходження відповідної служби та звільнення із неї; наявність комплексу базових нормативно-правових актів, якими визначається правовий статус службовців відповідного правоохоронного органу, а також нормативно-правові акти, видані центральним органом виконавчої влади, який уповноважений спрямовувати і врегульовувати діяльність відповідного правоохоронного органу, самим правоохоронним органом, що має статус відповідного органу виконавчої влади або керівником відповідного правоохоронного органу, прийняті на реалізацію положень базових нормативно-правових актів.

Досліджено зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання публічної служби, зокрема зміст моделей публічної служби – кар'єрної, посадової або змішаної. Адміністративно-правове регулювання публічної служби кар'єрного типу як правило здійснюється базовим законодавчим актом та прийнятими на основі підзаконними документами; у федеративних державах – дворівнева система адміністративно-правового регулювання (регулювання федеральної публічної служби здійснюється федеральними актами, служби в органах суб'єктів федерації – відповідно до актів суб'єктів федерації) на посадах в органах державної влади та місцевого самоврядування, крім служби на політичних посадах; публічна правоохоронна служба має особливе адміністративно-правове регулювання. Посадова модель публічної служби передбачає: відкритий порядок заміщення посад публічних службовців як особами, які уже знаходяться на публічній службі, так і особами, які мають відповідну компетентність; проведення організаційних та кадрових заходів незалежними колегіальними органами, орган публічної влади здійснює лише призначення особи із переліку, обраних відповідними органами; тимчасовий характер публічної служби, викликаний необхідністю виконання завдань за відповідною посадою; адміністративно-правове регулювання здійснюється як законодавчими актами, так і документами приватно-правового характеру (контрактами, статутами громадських організацій тощо).

В дисертації визначені напрямки адаптації зарубіжного досвіду адміністративно-правового регулювання публічної служби: єдине адміністративно-правове регулювання організації публічної служби кожного виду, вступу на неї та звільнення з неї, правового статусу публічних службовців, що обіймають посади публічної служби певного виду зі збереженням особливого правового регулювання служби у судових та правоохоронних органах;

збільшення впливу незалежних інституцій громадянського суспільства на процес конкурсного відбору на посади публічних службовців органів виконавчої влади та місцевого самоврядування; необхідність проведення конкурсу із застосуванням таких етапів оцінювання як: проведення тестування, розв'язання ситуаційних завдань та проведення співбесід на рівні кожного із базових законодавчих актів, які врегульовують питання проходження публічної служби кожного із видів, законодавчо передбачити обов'язкове залучення представників закладів вищої освіти до розробки тематики тестів та ситуаційних завдань.

Розкрито напрямки удосконалення адміністративно-правового регулювання публічної служби є: впровадження єдиного підходу в оплаті праці державних службовців на основі класифікації посад, уніфікація законодавства про публічну службу в частині встановлення прив'язки розміру посадового окладу службовця до мінімальної заробітної плати та заробітної плати у приватному секторі, встановлення обмежень у розмірах надбавок та премій, у співвідношенні окладів керівників та службовців нижчої ланки; більш чітке визначення посад державної служби в частині визначення статусу осіб, що проходять службу у допоміжних та дорадчих органах, утворених Президентом України і статусу державних службовців Апарату Верховної Ради України; централізація конкурсних відборів та їх проведення відповідно до узагальнених потреб державних органів у кадрах відповідної компетенції; забезпечення деполітизації державної служби; кодифікація організаційних та процедурних питань публічної служби.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є першим в Україні науковим дослідженням адміністративно-правового регулювання публічної служби, в якому комплексно аналізується проблеми правового регулювання організації та проходження усіх видів публічної служби.

За результатами проведеного дослідження сформульовано та обґрунтовано низку нових наукових положень та висновків, запропонованих особисто здобувачем. Основні з них такі:

вперше:

- розкрито поняття «адміністративно-правове регулювання публічної служби» як цілеспрямований вплив норм адміністративного права, а також норм інших галузей права на правовідносини, що виникають у зв'язку із вступом на публічну службу, звільненням з неї, проходженням публічної служби, норм, які визначають правовий статус публічних службовців у відносинах, що виникають у зв'язку із здійсненням ними завдань та функцій держави чи інших публічних утворень (в тому числі територіальної громади). Вказано, що важливою характеристикою адміністративно-правового характеру публічної служби є те, що вона не обмежується державною службою та службою в органах місцевого самоврядування, а поширюється також на службу в судових та правоохоронних органах, і передбачає наявність у структурі органів публічної влади кількох груп

публічних службовців, що мають різний правовий статус та повноваження (політичних, адміністративних та патронатних службовців, військовослужбовців та цивільних працівників);

- визначено поняття «публічна служба в судових органах» як служба на посадах судді (в тому числі обраних до органів суддівського самоврядування, так звана суддівська служба), працівників апарату суду, органів, які здійснюють організаційне, фінансове чи кадрове забезпечення органів суддівського самоврядування, помічників судді, судових розпорядників, судової охорони;

- виділено спеціальні ознаки суддівської служби, а саме: постійний характер служби; (крім суддів Конституційного Суду України); конкурсний характер призначення суддів суду загальної юрисдикції; неполітичний характер призначення суддів суду загальної юрисдикції (крім суддів Конституційного Суду України); особливі вимоги, які ставляться до кандидата на посаду судді, передбачені ст. 69 Закону України «Про судоустрій та статус суддів»; участь Вищої кваліфікаційної комісії суддів у доборі на посаду судді суду загальної юрисдикції; призначенню на посаду судді суду загальної юрисдикції передує проведення спеціальної підготовки кандидатів, складання ними відбіркового та кваліфікаційного іспитів; призначення на посаду судді апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду або Верховного Суду за спеціальною процедурою, яка включає врахування кваліфікаційного оцінювання кандидатів; спеціальний порядок конкурсного відбору суддів Конституційного Суду України; конкурсний порядок переведення судді до іншого суду, крім випадків переведення у зв'язку із реорганізацією, ліквідацією або припинення роботи суду; здійснення періодичної перевірки на відповідність діяльності судді здійснювати правосуддя (через механізм кваліфікаційного оцінювання діяльності судді); спеціальна дисциплінарна відповідальність судді; особливий порядок звільнення судді з посади та припинення його повноважень; право судді на обрання на адміністративну посаду в суді, де він проходить службу, або в органах суддівського самоврядування; прийняття в процесі здійснення публічної служби покладених на суддю функцій зі здійснення правосуддя та інші функцій шляхом прийняття об'єктивних, неупереджених та законних рішень;

- визначено, що така ознака, як постійність не притаманна публічній службі на посадах членів органів суддівського самоврядування, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Етичної ради та Конкурсної комісії, які створюються для забезпечення добору до Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, службі на посадах патронатної служби в органах судової влади;

- обґрунтовано особливості адміністративно-правового регулювання публічної служби у правоохоронних органах, на відміну від публічної служби в органах виконавчої влади та в судових органах, які проявляються у відсутності базового нормативно-правового акту, який визначає особливості прийняття,

проходження відповідної служби та звільнення із неї; в даному аспекті наявний цілий комплекс базових нормативно-правових актів, якими визначається правовий статус службовців відповідного правоохоронного органу, а також нормативно-правові акти, видані центральним органом виконавчої влади, який уповноважений спрямовувати і врегульовувати діяльність відповідного правоохоронного органу, самим правоохоронним органом, що має статус відповідного органу виконавчої влади або керівником відповідного правоохоронного органу, прийняті на реалізацію положень базових нормативно-правових актів;

- визначено ознаки публічної служби на посадах в органах місцевого самоврядування на посадах, які заміщуються шляхом прямих чи непрямих виборів чи затвердження на посаді, а саме: а) обмежене поширення положень законодавства про публічну службу в частині її проходження, зайняття посади, притягнення до відповідальності; б) політичний характер публічної служби, оскільки для цієї категорії посад відсутні вимоги щодо політичної неупередженості, а заміщення посад публічної служби шляхом прямих виборів здійснюється переважно на основі пропорційної виборчої системи, а висування кандидатів у депутати місцевих рад, на посади сільського, селищного, міського голови здійснюється переважно через місцеві організації політичних партій; в подальшому депутати місцевих рад вправі об'єднуватися у депутатські фракції, які формуються на партійній основі, а підставою для відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою можуть бути підстави, передбачені в Законі України «Про статус депутатів місцевих рад»; в) некар'єрний характер публічної служби, для якої не передбачаються процедури оцінки діяльності публічного службовця, конкурсний відбір чи можливість переведення на вищу чи нижчу посаду;

- визначено ознаки публічної служби на посадах службовців місцевого самоврядування, а саме: а) адміністративно-правове регулювання служби відповідно до положень Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» та спеціальних актів, прийнятих на його основі; б) виконання повноважень щодо підготовки проектів актів органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, організації виконання таких актів та контролю за їх виконанням, надання адміністративних послуг, управління комунальним майном, майном спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, управління персоналом в органах місцевого самоврядування, здійснення інших завдань і функцій місцевого самоврядування, визначених законом; в) заміщення посад виключно на основі конкурсу або за іншою процедурою, визначеною в законі; г) чітке визначення посад службових осіб місцевого самоврядування в законі; д) здійснення повноважень щодо організаційного, кадрового, матеріального та іншого забезпечення діяльності органу місцевого самоврядування керівником служби; е) поділ посад службових осіб місцевого

самоврядування на категорії, для яких передбачаються окремі вимоги до професійної компетентності (освіти та досвіду роботи в органах місцевого самоврядування, на посадах державної служби або досвід роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій); є) можливість строкового призначення на посаду у разі заміщення посади на період відсутності службовця місцевого самоврядування, за яким відповідно до закону зберігається посада; ж) необхідність проходження оцінювання службової діяльності, стажування та підвищення кваліфікації відповідно до порядку, що передбаченого Законом;

- ознаки патронатної служби в органах місцевого самоврядування, а саме: відсутність конкурсного відбору на посаду або випробування, невеликий обсяг вимог щодо професійної компетентності порівняно із службовими особами місцевого самоврядування, призначення особи патронатної служби здійснюється особою, забезпечення діяльності якої входить до повноважень відповідного службовця, виключно строковий характер службових відносин, припинення відносин патронатної служби з ініціативи суб'єкта призначення або у разі припинення повноважень суб'єктом призначення, умови оплати праці визначаються за пропозицією суб'єкта призначення, на таких осіб не поширюються права, обов'язки, гарантії та відповідальність службовців місцевого самоврядування;

вдосконалено:

- визначення поняття «публічна служба», яку викладено як специфічну діяльність політичних та адміністративних суб'єктів, в межах якої відбувається реалізація завдань та функцій публічного характеру, тобто таких, які стосуються прав та інтересів спільноти – населення держави, адміністративно-територіальної одиниці, певної соціальної групи або територіальної громади, яка здійснюється на засадах фінансування відповідної діяльності за кошти державного чи місцевого бюджету; публічна служба, за винятком політичної, здійснюється на професійній та політично нейтральній основі, її формування відбувається на підставі адміністративно-правового акту призначення або виборів;

- перелік ознак публічної служби, а саме визначено, що їй притаманні: управлінський характер, службова спрямованість діяльності в обслуговуванні публічних, а не власних інтересів через здійснення публічної влади або надання адміністративних послуг; постійність та професійність служби, яка не має політичного характеру; переважно функціонування за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів; виникнення відносин щодо проходження служби на підставі адміністративно-правового акта призначення на посаду, прийнятого на підставі проведеного конкурсного відбору або шляхом проведення виборів; професійність службової діяльності (здійснюється на постійній основі; наявність відповідної професійної компетентності; є основним джерелом матеріального забезпечення особи); оплата праці, як правило, за рахунок державного або місцевого бюджетів; особливе адміністративно-правове

регулювання проходження публічної служби та статусу публічних службовців;

- перелік видів публічної служби, а саме до неї віднесено: 1) політичну службу, представлену особами, діяльності яких притаманний політичний характер, які обираються населення або призначаються виборними суб'єктами на політичній основі та несуть перед ними політичну відповідальність; 2) державну службу, тобто діяльність працівників органів державної влади, спрямована на реалізацію державно-владних функцій, яка здійснюється на професійній та неполітичній основі; 3) службу в органах місцевого самоврядування, тобто діяльність працівників органів місцевого самоврядування, яка здійснюється на професійній та неполітичній основі; 4) мілітаризовану службу, тобто військову службу, службу в правоохоронних органах, органах безпеки та цивільного захисту; 5) суддівську службу; 6) прокурорську службу; 7) патронатну службу осіб, які забезпечують діяльність органів влади та місцевого самоврядування, однак не є політичними чи державними службовцями;

- визначення поняття «публічна служба у правоохоронних органів», яку визначено як особливий вид публічної служби, який передбачає виконання правоохоронної функції службовцями відповідних органів;

- перелік повноважень, переданих на період воєнного стану головам територіальних громад, якщо у відповідній громаді не створено військову адміністрацію, а саме слід наділити голів територіальних громад повноваженнями щодо запровадження заходів воєнного стану, передбачених ст. 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» без залучення місцевої ради, однак із обов'язковим погодженням прийняття відповідного рішення із відповідною районною військовою адміністрацією;

набули подальшого розвитку:

- наукові погляди щодо співвідношення понять «публічна служба» та «державна служба». Визначено, що поняття «публічна служба» у своєму сутнісному наповненні є ширшим, ніж термін «державна служба»: якщо до державної служби відноситься адміністративна та спеціалізована служба, в тому числі служба у правоохоронних органах та військових формуваннях, то до публічної служби додатково відноситься служба на політичних, в тому числі виборних посадах, служба у корпоративних утвореннях та громадських формуваннях, за умови делегування їм повноважень державних органів або органів місцевого самоврядування відповідно до положень законів України;

- наукові позиції щодо визначення принципів публічної служби, а саме обґрунтовано виділення таких принципів: дотримання конституційних принципів верховенства права, законності, пріоритету прав і свобод людини та громадянина, гуманізму та соціальної справедливості в діяльності публічної служби; професійності, політичної нейтральності та стабільності адміністративної служби; прозорості і відкритості публічної служби; доброчесності публічної служби; патріотизму та публічності публічної служби;

єдності правових і організаційних основ публічної служби; клієнтоорієнтованості та ефективності публічної служби при наданні адміністративних послуг населенню; громадського та державного контролю за публічною службою; об'єктивного інформування суспільства про діяльність публічних службовців; інші принципи, які є специфічні для конкретного виду публічної служби, державного органу, органу місцевого самоврядування, правоохоронного органу або військового формування;

- наукові погляди щодо переліку та змісту функцій публічної служби, а саме виділено та розкрито зміст функцій публічної служби, таких як: правотворча; правозастосовча; правоохоронна; захисна; контрольно-наглядова; координаційна; планово-прогностична; контрольно-наглядова; службовоорганізаційна;

- дослідження змісту адміністративно-правового регулювання публічної служби за законодавством, яке діяло на українських землях, в тому числі розвиток адміністративно-правового регулювання публічної служби незалежної України, періодизація формування та подальшого реформування законодавства України про публічну службу;

- дослідження зарубіжного досвіду правового регулювання публічної служби, в тому числі досвіду держав Європейського Союзу, держав, що є суміжними з Україною, інших держав, в тому числі Сполучених Штатів Америки, в частині наукового дослідження можливості врахування цього досвіду в адміністративно-правовому регулюванні публічної служби.

По закінченню доповіді присутніми було поставлено до аспірантки Владовської К.П. такі питання:

Завідувача кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, Заслуженого юриста України, доктора юридичних наук, професора, члена-кореспондента НАПрН України Буханевича О.М.: Яким чином Ви вважаєте можна досягти деполітизації державної служби та розмежування політичних і державних посад?

Відповідь: На цей час політичні і адміністративні посади у публічній службі в органах державної влади та місцевого самоврядування чітко розмежовані, питання виникає щодо фактичного політичного впливу на призначення на посади державних та інших публічних службовців, що не є політичними чи патронатними службовцями. На нашу думку, зазначене може бути усунуте через скасування обов'язкового погодження із міністром призначень, що здійснюються в центральному органі виконавчої влади, розмежування на рівні центрального та місцевого органу виконавчої влади посади керівника, який є політичним службовцем і керівника служби, який здійснює організаційне та кадрове

забезпечення діяльності центрального та місцевого органу виконавчої влади. Також більш чітке визначення повноважень публічних службовців, вимог, що ставляться до відповідної посади, а також механізмів громадського контролю при притягненні до дисциплінарної відповідальності, забезпечить більшу незалежність державного службовця від політичного, який очолює відповідний орган державної влади.

Професора кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, доктора юридичних наук, професора Суббота А.І.: В чому проявляється особливість адміністративно-правового регулювання патронатної служби в місцевих органах виконавчої влади?

Відповідь: Особливістю адміністративно-правового регулювання патронатної служби в місцевих органах виконавчої влади є відсутність єдиного нормативно-правового акту, яким визначається структура, повноваження, порядок діяльності патронатної служби, особливості прийняття на службу патронатних службовців, категорії посад, що відносяться до патронатної служби. Відповідні питання визначені на рівні положень по патронатну служба, затверджені розпорядженнями голів місцевих державних адміністрацій.

Доцента кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, кандидата юридичних наук, доцента Сторожук І.П.: Обґрунтуйте більш детально проблему нечіткого визначення правового статусу як державних службовців таких осіб, як помічники суддів та працівників служби судових розпорядників.

Відповідь: Чітко не визначеним є правовий статус як публічних службовців таких осіб, як помічники суддів (ст. 157 Закону України «Про судоустрій та статус суддів») і працівники служби судових розпорядників (ст. 159 цього ж Закону). Зважаючи на те, що добір таких осіб самостійно здійснюють судді та керівник апарату суду відповідно, таких осіб слід відносити до патронатних службовців. У контексті вдосконалення адміністративного законодавства, яке регулює діяльність апарату суду, у правовій доктрині наголошується на проблемі узгодження Положення про помічника судді суду загальної юрисдикції, Типової інструкції керівника апарату місцевого загального суду із законами «Про судоустрій і статус суддів», «Про державну службу», Кодексом законів про працю України, Бюджетним кодексом України та іншими нормативно-правовими актами. Можемо погодитися із цим в частині необхідності удосконалення адміністративно-правового статусу помічника судді шляхом визначення його як патронатного службовця. Оскільки на рівні Закону України «Про судоустрій та статус суддів» положення про правовий статус судового розпорядника відсутнє (але визначене у Положенні про порядок створення та

діяльності служби судових розпорядників), слід закріпити відповідне положення у Законі України «Про судоустрій та статус суддів», аналогічно тому, як це визначено щодо працівників апарату суду та працівників Державної судової адміністрації України.

Професора кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, к.ю.н., доц. Гавріка Р.О.: Ви здійснювали порівняльно-правовий аналіз адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні та інших державах, зокрема які моделі публічної служби застосовуються в державах Європи?

Відповідь: Так, досліджено, що в державах Європейського Союзу та в Республіці Молдова адаптовано одну із моделей публічної служби – кар'єрну, посадову або змішану; проаналізовано особливості кожної із цих моделей. Також детально проаналізовано особливості адміністративно-правового регулювання публічної служби за законодавством Французької республіки, Федеративної республіки Німеччина, Литовської республіки, Республіки Польща, Угорщини, Румунії, Великої Британії та Республіки Молдова. Також визначені напрямки застосування адаптації зарубіжного досвіду до потреб України, зокрема застосування досвіду Німеччини та Угорщини і встановлення єдиного адміністративно-правового регулювання організації публічної служби кожного виду, вступу на неї та звільнення з неї, правового статусу публічних службовців, що обіймають посади публічної служби певного виду; збільшити вплив незалежних інституцій громадянського суспільства на процес конкурсного відбору на посади публічних службовців органів виконавчої влади та місцевого самоврядування відповідно до досвіду такої взаємодії в державах Європейського Союзу; чітко передбачити необхідність проведення конкурсу із застосуванням таких етапів оцінювання як: проведення тестування, розв'язання ситуаційних завдань та проведення співбесід на рівні кожного із базових законодавчих актів, які врегульовують питання проходження публічної служби кожного із видів, виходячи із європейського досвіду.

Після відповідей на запитання було озвучено висновок **наукового керівника** *проректора зі стратегічного розвитку, наукової роботи та зовнішніх зв'язків, професора кафедри, доктора юридичних наук, професора Івановської Алли Миколаївни.*

У висновку зазначено про тематику опублікованих статей та апробацію результатів дослідження, а також дані про впровадження науково обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення норм законодавства, якими врегульовано публічну службу в Україні.

Проведене дисертаційне дослідження відповідає вимогам актуальності, оригінальності, містить наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні результати, має істотне значення для науки адміністративного права та практичної діяльності в цій сфері. У ньому прослідковується чіткість формулювання й аргументування авторської позиції. Зазначимо, що викладені аспіранткою особисто сформульовані теоретичні положення, узагальнення та висновки розширюють і поглиблюють уявлення про адміністративно-правове регулювання публічної служби, в тому числі в умовах воєнного стану.

Авторкою дисертації використано значний обсяг наукових праць вітчизняних та зарубіжних вчених, здійснено ґрунтовний аналіз нормативно-правових джерел національного законодавства за тематикою дисертаційної роботи. Використані в дисертації положення, ідеї та гіпотези інших авторів мають відповідні посилання та застосовані лише для підкріплення ідей здобувача. Крім того, при проведенні дослідження К.П. Владовська використовувала різноманітні методи, серед яких діалектичний, формально-логічний, системно-структурний, історико-правовий, порівняльно-правовий.

Більшій обґрунтованості авторського викладу сприяла впорядкована побудова структури роботи, яка характеризується логічною послідовністю і своєю завершеністю, доступністю для сприйняття. Результати дослідження виключають неоднозначне тлумачення, переконливо аргументовані, логічно-послідовні, характеризуються ознаками наукової новизни, можуть бути основою для подальшої розробки у науково-дослідній сфері, концепцій, стратегій тощо.

Підкреслимо, що основні наукові результати дисертації Владовської К.П. висвітлені у 4 публікаціях у наукових виданнях, які включені до переліку наукових фахових видань України та 8 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Характеризуючи здобувача особисто, варто зазначити, що Владовська К.П. за час проведення дисертаційного дослідження зарекомендувала себе як наполеглива, цілеспрямована, сумлінна та відповідальна. При цьому дисертантка виявила такі основні риси науковця, як: творче та якісне виконання плану дослідження; вміння самостійно вирішувати складні теоретичні та практичні завдання досліджуваної тематики; високий рівень спроможності аналізувати, прагнення до висунення оригінальних ідей та досягнення поставлених цілей.

Все вищевказане, а також належний рівень теоретичної підготовки здобувача в галузі юридичної науки, володіння сучасними методами дослідження, а також здатність до розв'язання поставлених задач та вирішення важливої наукової проблеми дають підстави зробити висновок, що дисертація Владовської К.П. є самостійним, творчим, завершеним монографічним дослідженням актуальної проблематики, що відповідає науковій спеціальності, за якою вона виконана, містить наукову новизну та дозволяє вирішувати

конкретне наукове завдання, яке має вагоме наукове значення для теорії й практики.

У висновку науковий керівник зазначив, що представлена до розгляду дисертаційна робота Владовської К.П. є завершеною та самостійною роботою, яка претендує на високу оцінку і може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Після цього слово було надано рецензентам дисертаційної роботи.

Рецензент – *кандидат юридичних наук, доцент Рижук Ірина Володимирівна* відзначила високий науковий рівень дисертаційного дослідження К.П. Владовської.

Обрана дисертанткою тема для дослідження є актуальною враховуючи те, що на даний час здійснюється реформування публічної служби, уніфікація підходів законодавця до адміністративно-правового регулювання публічної служби різних видів – державної служби, служби у органах місцевого самоврядування, суддівської служби, патронатної служби, служби в правоохоронних органах, в тому числі в аспекті її проходження, прийняття на неї та звільнення із неї, оплати праці та соціального захисту публічних службовців. Рецензована дисертація торкається широкого кола питань, які стосуються не лише питань національного адміністративно-правового регулювання публічної служби, а й історичної ретроспективи цього питання, а також огляду зарубіжного досвіду регулювання публічної служби. Авторка не тільки аналізує зарубіжний досвід регулювання проходження окремих видів публічної служби, а й пропонує напрямки імплементації окремих положень у законодавство України. Третій розділ дисертаційного дослідження присвячений безпосередньо питанням вдосконалення адміністративно-правового регулювання публічної служби. Саме на вирішення цього завдання і спрямоване дисертаційне дослідження Владовської К.П. що свідчить про його підвищену актуальність, науково-теоретичну і практичну цінність.

Метою дисертаційного дослідження комплексний правовий аналіз сутності і особливостей адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні на основі узагальнення адміністративно-правової доктрини, чинної нормативно-правової бази, формування науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення адміністративного законодавства з питань публічної служби.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є першим в Україні науковим дослідженням адміністративно-правового регулювання публічної служби, в якому комплексно аналізується проблеми правового регулювання організації та проходження усіх видів публічної служби.

Зміст дисертації в цілому характеризується досить високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань. Чітко

виражений науковий підхід, зокрема, вдало розроблені дефініції, класифікації і критерії дозволили автору аргументовано визначити власну позицію щодо багатьох дискусійних проблем адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні.

Вбачається позитивним практичне значення низки одержаних результатів. Викладені в дисертації положення, висновки та рекомендації можуть бути використані у: науково-дослідній діяльності – як основна для наступних наукових досліджень адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні; навчальному процесі – при викладанні навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Публічна служба», «Організаційно-правові засади публічної служби», «Публічна служба у сфері соціального забезпечення», «Муніципальне право»; правозастосовчій діяльності судових та інших юрисдикційних органів – при вирішенні спірних питань, пов'язаних із публічною службою.

Водночас поряд з позитивною оцінкою дисертації Владовської К.П., дисертація, як і будь-яке нове творче дослідження, містить окремі дискусійні положення, які потребують додаткової аргументації чи роз'яснення дисертанткою під час прилюдного захисту та є можливими для врахування при здійсненні подальших наукових досліджень з обраної тематики. Так, можемо зазначити, що попри те, що авторка визначає серед видів публічної служби політичну службу, державну службу, службу в органах місцевого самоврядування, мілітаризовану службу, суддівську службу, прокурорську службу та патронатну службу, не досліджує докладно питання правової природи прокурорської та мілітаризованої служби. У п. 14 наукової новизни визначено, що до публічної служби додатково відноситься служба на політичних, в тому числі виборних посадах, служба у корпоративних утвореннях та громадських формуваннях, за умови делегування їм повноважень державних органів або органів місцевого самоврядування відповідно до положень законів України. На жаль в дисертації також докладно не визначено, які це органи, що виконують делеговані повноваження і яким є правовий статус службовців цих органів.

Разом з тим, наведені зауваження загалом не впливають на позитивну оцінку роботи. Дисертація є завершеним, актуальним, самостійним та аргументованим дослідженням. Положення і висновки дисертації належним чином висвітлені у публікаціях авторки та апробовані під час участі у конференціях та у ході навчального процесу.

Обґрунтованість наукових положень дисертації та достовірність одержаних результатів підтверджена теоретичною та методологічною базою дослідження, критичним аналізом та узагальненням праць вітчизняних та зарубіжних вчених, комплексними аналізом національного законодавства деяких країн ЄС та України.

Висновки дисертації містять головні наукові результати, отримані

дисертанткою особисто, синтезують накопичену у змісті інформацію відповідно до сформульованих у вступі загальної мети і конкретних завдань.

На підставі викладеного констатуємо, що дисертація Владовської Катерини Петрівни на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні» відповідає вимогам, які ставляться до дисертації та може бути рекомендована до разової спеціалізованої вченої ради для попереднього розгляду і захисту на здобуття ступеня доктора філософії.

Рецензент – *кандидат юридичних наук, доцент Галус Олена Олександрівна* відзначила достатній фаховий рівень дисертаційного дослідження Владовської Катерини Петрівни, виконаного на актуальну тему, істотне теоретичне і прикладне наукове обґрунтування висновків і пропозицій. В умовах здійснення адміністративно-правової реформи публічної служби, обрання кращої моделі її побудови та функціонування, вдосконалення нормативно-правової бази, якою врегульовується питання здійснення публічної служби в органах державної влади та місцевого самоврядування, питання адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні залишається своєчасним і актуальним. Останнє додатково підтверджується рядом запропонованих авторкою пропозицій до законодавства, яке визначає порядок проходження публічної служби, прийняття та звільнення з публічної служби. Зазначене зумовлює необхідність активізації наукових досліджень, спрямованих на розробку наукових положень та практичних рекомендацій з удосконалення вдосконалення законодавства України на основі позитивного досвіду зарубіжних країн, яке регламентує діяльність публічної служби. Саме на вирішення цього завдання і спрямоване рецензоване дисертаційне дослідження, що свідчить про його актуальність та практичну значимість.

Дисертація є цілісним фундаментальним дослідженням, виконана на належному теоретико-методологічному рівні та відрізняється глибиною правового аналізу, виваженістю й коректністю наукової полеміки, вмілим підбором матеріалу. У результаті проведеного дослідження авторка досягнула визначеної мети й виконав поставлені завдання. Сформульовані висновки та пропозиції є досить аргументованими й оригінальними, відповідають вимогам сьогодення та можуть бути застосовані на практиці.

Дисертація підготовлена на високому професійному рівні. Її структурна побудова є логічною та доцільною, що свідчить про виважений підхід до розкриття теми. Цінність роботи полягає у ґрунтовному аналізі адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні. При цьому відзначимо вдалу структуру дисертаційної роботи. Дисертантка здійснює аналіз теоретико-правових засад визначення поняття та змісту публічної служби в Україні, відмежування цього правового інституту від суміжних правових інститутів, виявлення та розкриття систему принципів та функцій публічної служби,

з'ясовує історичну ретроспективу поняття публічної служби, розвиток законодавства, яке діяло на українських землях і врегульовувало діяльність публічних службовців та публічної служби, особливості адміністративно-правової регламентації публічної служби в органах виконавчої влади, судових та правоохоронних органах, в органах місцевого самоврядування та виявити наявні проблеми адміністративно-правового регулювання зазначених видів публічної служби.

Високо оцінюючи представлене дисертаційне дослідження, варто вказати на окремі спірні моменти. Так, авторкою вказується, що публічній службі притаманна така властивість як професійність службової діяльності (здійснюється на постійній основі; наявність відповідної професійної компетентності; є основним джерелом матеріального забезпечення особи), одночасно серед ознак служби визначено також таку ознаку як постійність та професійність служби, яка не має політичного характеру. В цьому аспекті виникає питання чи професійність як ознака притаманна будь-якій публічній службі чи лише тій службі, яка не має політичного характеру; чи вона притаманна зокрема патронатній службі. Авторці слід більш детально обґрунтувати це положення наукової новизни. Здобувачка пропонує також службу у судових та правоохоронних органах (крім суддівської та прокурорської служби) врегульовати на рівні Закону України «Про службу в судових та правоохоронних органах», в якому передбачити перелік посад державної та патронатної служби, правовий статус осіб, які обіймають ці посади, питання вступу на таку службу, звільнення з неї, організації відповідної служби. Було б доцільно розробити проєкт такого закону і презентувати його як додаток до дисертаційного дослідження, що зробило його більш спрямованим на можливість використання дисертації у правотворчій діяльності.

Разом із тим, наведені зауваження не знижують високого рівня представленої роботи. Зміст роботи, перелік наукових публікацій доводить наукову зрілість, володіння здобувачкою методикою дослідницької роботи, умінням узагальнювати досягнуте в науці і на основі досягнутого самостійно формулювати гіпотези, положення, висновки, які мають концептуальний характер та є основою для подальших наукових пошуків у цьому напрямку.

Дисертація Владовської Катерини Петрівни «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні» може бути рекомендована до разової спеціалізованої вченої ради для попереднього розгляду і захисту на здобуття ступеня доктора філософії з відповідної спеціальності.

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Доктор юридичних наук, професор Самсін Ігор Леонович відзначив, що ознайомлення зі змістом наукового дослідження засвідчує, що авторкою для

наукового пошуку обрано доволі актуальну тему. Це пов'язано із тим, що в Україні на даний час здійснюються ряд реформ, спрямованих на удосконалення системи оплати публічних службовців, деполітизацію публічної адміністративної служби, більш чітке розмежування посад політичної, адміністративної та патронатної служби у органах державної влади та органах місцевого самоврядування, універсалізацію підходів до адміністративно-правового регулювання публічної служби.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, які сформульовані в дисертації, підтверджені теоретичною та методологічною базою дослідження, критичним аналізом та узагальненням наукових праць, комплексним аналізом законодавства й міжнародної практики в цій сфері.

Заслуговують уваги сформульовані у результаті проведеного дослідження нові положення, запропоновані особисто дисертанткою, зокрема визначення понять «адміністративно-правове регулювання публічної служби», «публічна служба», «публічна служба в судових органах», «публічна служба у правоохоронних органах», «публічна служба в судових органах»; критерії відмежування публічної та державної служби; спеціальні ознаки таких видів публічної служби як суддівська служба, публічна служба на посадах в органах місцевого самоврядування на посадах, які заміщуються шляхом прямих чи непрямих виборів чи затвердження на посаді, публічна служба на посадах службовців місцевого самоврядування, патронатна служба в органах місцевого самоврядування; запропоновано власні авторські підходи до визначення ознак публічної служби, її класифікації, визначення принципів, на яких базується публічна служба та функцій, які вона виконує.

Перелік наукових праць здобувачки й аналіз їхнього змісту засвідчують, що наукові результати, висновки та рекомендації дисертаційного дослідження досить повно викладено у вітчизняних наукових фахових виданнях, пройшли апробацію на науково-практичних конференціях.

Враховуючи вищевикладене, дисертація Владовської Катерини Петрівни на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні» відповідає вимогам, які пред'являються до дисертації, та може бути рекомендована до разової спеціалізованої вченої ради для попереднього розгляду і захисту на здобуття ступеня доктора філософії.

Кандидат юридичних наук, доцент Литвиненко Ірина Леонідівна у своєму виступі підтримала попередніх доповідачів, акцентувавши увагу на глибокому змісті авторських визначень і висновків. Відзначила, що дисертаційне дослідження є теоретично і практично значущим. Підкреслила, що у процесі доповіді головних положень дисертаційного дослідження, а також під час відповідей на запитання Владовська К.П. продемонструвала знання нормативних

та доктринальних джерел, на підставі яких була підготовлена дисертаційна робота, вміння їх узагальнювати, аналізувати, формулювати власні висновки.

Мета та завдання дисертаційного дослідження сформульовані чітко та послідовно. Їх постановка та обґрунтованість дозволяють розкрити основний зміст теми. Об'єкт і предмет дисертаційного дослідження визначені відповідно до встановлених вимог.

Дисертація загалом справила позитивне враження, актуальність повністю підкреслена здобувачкою, робота вирізняється якісною науковою новизною та є дійсно затребуваною практикою.

Таким чином, подане дисертаційне дослідження має закінчений вигляд. Його зміст має внутрішню логічну побудову.

У підсумку, дисертація Владовської Катерини Петрівни на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні» відповідає вимогам, які ставляться до дисертації, та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Головуючий на засіданні - *завідувач кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права, дк.ю.н., професор Буханевич О.М..* зазначив у підсумку, що дисертація Владовської К.П. відповідає вимогам, які ставляться до дисертацій, в тому числі вимогам, передбаченим пунктами пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право у разовій спеціалізованій вченій раді.

За результатами обговорення дисертаційної роботи Владовської Катерини Петрівни на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні» присутні вирішили запропонувати

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження

Владовської Катерини Петрівни

на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні»,

поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право

Актуальність теми дослідження. Адміністративно-правова реформа публічної служби, обрання кращої моделі її побудови та функціонування, вдосконалення нормативно-правової бази, якою врегульовується питання здійснення публічної служби в органах державної влади та місцевого самоврядування, судових та правоохоронних органах є важливою складовою українського сьогодення. На даний момент, питання оновлення підходів до публічної служби, її адміністративно-правового регулювання залишається актуальним елементом усіх реформ публічного управління від часу відновлення незалежності України по наш час. Важливим та актуальним залишається питання оновлення підходів до діяльності публічної служби, її проходження, прийняття на публічну службу, звільнення з неї, соціального захисту та оплати праці публічних службовців, універсалізацію цих підходів, наскільки це можливо, із збереженням особливостей, притаманних публічній службі певного виду, запровадження триєдиного підходу до адміністративно-правового регулювання публічної служби – регулювання проходження служби політичних, адміністративних та патронатних службовців у органах законодавчої та виконавчої, органах місцевого самоврядування, адміністративних та патронатних службовців – у судових та правоохоронних органах. Особливо важливе значення для реформування публічної служби відіграє імплементація зарубіжного, передусім європейського досвіду щодо правового регулювання організації та проходження публічної служби, адаптації вимог законодавства України про публічну службу до стандартів Європейського Союзу, врахування при цьому міжнародних стандартів, в тому числі стандартів Ради Європи.

Адміністративно-правове регулювання публічної служби завжди залишалося одним із найважливіших питань, які входять до кола наукових розробок адміністративно-правової науки; на цей час можемо відзначити наявність цілої низки наукових розробок у цій сфері. В той же час, динаміка реформ в Україні, зміни до законодавства, викликані входженням України до європейського економічного, політичного та правового простору обумовлює необхідність проведення подальших наукових розробок у сфері удосконалення адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні.

Вказані фактори зумовлюють необхідність поглибленого дослідження адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні у даній сфері дослідження.

Науково-теоретичною базою дисертації є теоретичні розробки, праці вчених-юристів, таких як: В. Б. Авер'янов, О. М. Бандурка, В. М. Бевзенко, В. М. Бесчастний, Л. Р. Біла-Тіунова, Ю. П. Битяк, І. І. Боршуляк, Р. Г. Ботвінов, Д. Л. Вітюк, О. В. Волох, А. Б. Грищук, П. В. Євдокимов, М. І. Карпа, Ю. Ю. Кізілов, Ю. М. Кириченко, Н. А. Кузьменко, С. О. Левченко, В. Я. Малиновський, Т. П. Мельничук, О. В. Петришин, В. І. Пилипів, О. В. Попова, Л. Л. Прокопенко, Л. В. Прудиус, М. М. Прокоф'єв, Н. О. Рунова, С. М. Серьогін, Н. С. Сидоренко, Л. С. Стельмащук, В. М. Тимків, Г. В. Фоміч, М. І. Цуркан. Також слід зазначити на великий обсяг захищених дисертаційних досліджень з проблематики публічної служби в останній час, зокрема: дисертація В. І. Пилипіва, що присвячене питанню адміністративно-правового регулювання службових правовідносин в органах місцевого самоврядування, дисертація П. О. Комірчого з тематики адміністративно-правових засад публічної служби у правоохоронній сфері, дисертація Р. З. Голобутовського щодо адміністративно-правових засад публічної служби в органах судової влади в Україні, дисертація В. О. Галай присвячена науковому дослідженню та розробці концепції принципів публічної служби, питання вирішення спорів, пов'язаних із проходженням публічної служби в порядку адміністративного судочинства досліджувалося в дисертаціях Є. В. Аблова та О. С. Булгакова, теоретико-правовим питанням організації публічної служби присвячена дисертація О. В. Хорошенюк. В той же час, зазначені наукові дослідження не вирішують наукову проблему комплексного дослідження адміністративно-правових проблем правового регулювання публічної служби в Україні, а зосереджуються на окремих питаннях публічної служби або присвячені лише проблематиці державної служби, яка не є тотожною публічній службі як адміністративно-правового інституту. Певною мірою комплексний характер має монографічне дослідження М. І. Цуркана, але воно проведене понад 10 років тому і не повною мірою враховує ті зміни, які відбулися у підходах до правового регулювання публічної служби в Україні та інших державах, в тому числі країнах ЄС.

На підставі вище викладеного можна зробити висновок, що дослідження питання адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні є актуальним, має важливе наукове значення, в тому числі і для юридичної практики.

Зв'язок роботи із науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження здійснене відповідно до Національної стратегії у сфері прав людини, затвердженої Указом Президента України від 24.03.2021 № 119/2021, Концепції оптимізації системи центральних органів виконавчої влади, затвердженої розпорядженням КМУ від 27.12.2017 № 1013-р, Стратегії реформування державного управління України на 2022-2025 роки, а також Плану заходів з її реалізації, затверджених розпорядженням КМУ від 21.07.2021 № 831-р, Пріоритетних напрямків

фундаментальних та прикладних наукових досліджень у галузі права, затверджених постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26.03.2021 № 12-21, на виконання наукової теми Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Управлінські та правові засади забезпечення сталого розвитку України як європейської держави» (номер державної реєстрації 0108U008927), наукової теми кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Правові засади організації та здійснення публічної влади» (номер державної реєстрації 0123U102955).

Мета і завдання дослідження. Мета дисертаційного дослідження полягає у комплексному правовому аналізі сутності і особливостей адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні на основі узагальнення адміністративно-правової доктрини, чинної нормативно-правової бази, формування науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення адміністративного законодавства з питань публічної служби.

Для досягнення мети дисертаційного дослідження планується вирішити наступні завдання:

– на підставі вивчення досягнень адміністративно-правової доктрини здійснити аналіз теоретико-правових засад визначення поняття та змісту публічної служби в Україні, відмежування цього правового інституту від суміжних правових інститутів;

– виявити та розкрити систему принципів та функцій публічної служби;

– з'ясувати історичну ретроспективу поняття публічної служби, розвиток законодавства, яке діяло на українських землях і врегульовувало діяльність публічних службовців та публічної служби;

– з'ясувати особливості адміністративно-правової регламентації публічної служби в органах виконавчої влади, судових та правоохоронних органах, в органах місцевого самоврядування та виявити наявні проблеми адміністративно-правового регулювання зазначених видів публічної служби;

– на підставі дослідження можливість вдосконалення законодавства України на основі позитивного досвіду зарубіжних країн, яке регламентує діяльність публічної служби;

– запропонувати науково-обґрунтовані пропозиції по вдосконаленню норм законодавства, якими врегульовано публічну службу в Україні.

Об'єктом дослідження є адміністративні правовідносини, пов'язані із функціонуванням інституту публічної служби в Україні..

Предметом дослідження є сучасний стан та перспективи вдосконалення адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні.

Методи дослідження. Достовірність результатів наукового дослідження забезпечується використанням низки методів: діалектичного, формально-логічного, системно-структурного, історико-правового, порівняльно-правового. Їх

використання дозволило визначити особливості адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні. Зокрема, використання *діалектичного методу* дослідження дало змогу розкрити зміст таких понять як «публічна служба», «функції публічної служби», «публічна служба в судових органах» (підрозділи 1.1, 1.2 і 2.2), загальні та спеціальні ознаки публічної служби (підрозділ 1.1), в тому числі публічної служби в органах державної влади, судових і правоохоронних органах, органах місцевого самоврядування (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3, 2.4). *Формально-логічний* метод дав можливість з'ясувати особливості застосування зарубіжного досвіду правового регулювання публічної служби до національних правових реалій (підрозділи 3.1, 3.2). Цей же метод використано у підрозділі 1.1 для відмежування поняття «публічна служба» від поняття «державна служба». *Системно-структурний* метод дозволив у підрозділі 2.1 сформувати основні підходи до класифікації видів публічної служби, а у розділі 2 – розкрити їх зміст. У підрозділі 1.3 використано *історико-правовий* метод, що дозволило дослідити особливості адміністративно-правового регулювання публічної служби за законодавством, яке раніше діяло на українських землях. *Порівняльно-правовий* метод дав змогу дослідити відмінності у правовому регулюванні публічної служби за законодавством України та інших держав (підрозділ 3.1).

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що робота є першим в Україні науковим дослідженням адміністративно-правового регулювання публічної служби, в якому комплексно аналізується проблеми правового регулювання організації та проходження усіх видів публічної служби. За результатами проведеного дослідження сформульовано та обґрунтовано такі наукові положення:

вперше:

1) розкрито поняття «адміністративно-правове регулювання публічної служби» як цілеспрямований вплив норм адміністративного права, а також норм інших галузей права на правовідносини, що виникають у зв'язку із вступом на публічну службу, звільненням з неї, проходженням публічної служби, норм, які визначають правовий статус публічних службовців у відносинах, що виникають у зв'язку із здійсненням ними завдань та функцій держави чи інших публічних утворень (в тому числі територіальної громади). Вказано, що важливою характеристикою адміністративно-правового характеру публічної служби є те, що вона не обмежується державною службою та службою в органах місцевого самоврядування, а поширюється також на службу в судових та правоохоронних органах, і передбачає наявність у структурі органів публічної влади кількох груп публічних службовців, що мають різний правовий статус та повноваження (політичних, адміністративних та патронатних службовців, військовослужбовців та цивільних працівників);

2) визначено поняття «публічна служба в судових органах» як служба на посадах судді (в тому числі обраних до органів суддівського самоврядування, так

звана суддівська служба), працівників апарату суду, органів, які здійснюють організаційне, фінансове чи кадрове забезпечення органів суддівського самоврядування, помічників судді, судових розпорядників, судової охорони;

3) виділено спеціальні ознаки суддівської служби, а саме: постійний характер служби; (крім суддів Конституційного Суду України); конкурсний характер призначення суддів суду загальної юрисдикції; неполітичний характер призначення суддів суду загальної юрисдикції (крім суддів Конституційного Суду України); особливі вимоги, які ставляться до кандидата на посаду судді, передбачені ст. 69 Закону України «Про судоустрій та статус суддів»; участь Вищої кваліфікаційної комісії суддів у доборі на посаду судді суду загальної юрисдикції; призначенню на посаду судді суду загальної юрисдикції передує проведення спеціальної підготовки кандидатів, складання ними відбіркового та кваліфікаційного іспитів; призначення на посаду судді апеляційного суду, вищого спеціалізованого суду або Верховного Суду за спеціальною процедурою, яка включає врахування кваліфікаційного оцінювання кандидатів; спеціальний порядок конкурсного відбору суддів Конституційного Суду України; конкурсний порядок переведення судді до іншого суду, крім випадків переведення у зв'язку із реорганізацією, ліквідацією або припинення роботи суду; здійснення періодичної перевірки на відповідність діяльності судді здійснювати правосуддя (через механізм кваліфікаційного оцінювання діяльності судді); спеціальна дисциплінарна відповідальність судді; особливий порядок звільнення судді з посади та припинення його повноважень; право судді на обрання на адміністративну посаду в суді, де він проходить службу, або в органах суддівського самоврядування; прийняття в процесі здійснення публічної служби покладених на суддю функцій зі здійснення правосуддя та інші функцій шляхом прийняття об'єктивних, неупереджених та законних рішень;

4) визначено, що така ознака, як постійність не притаманна публічній службі на посадах членів органів суддівського самоврядування, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Етичної ради та Конкурсної комісії, які створюються для забезпечення добору до Вищої ради правосуддя та Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, службі на посадах патронатної служби в органах судової влади;

5) обґрунтовано особливості адміністративно-правового регулювання публічної служби у правоохоронних органах, на відміну від публічної служби в органах виконавчої влади та в судових органах, які проявляються у відсутності базового нормативно-правового акту, який визначає особливості прийняття, проходження відповідної служби та звільнення із неї; в даному аспекті наявний цілий комплекс базових нормативно-правових актів, якими визначається правовий статус службовців відповідного правоохоронного органу, а також нормативно-правові акти, видані центральним органом виконавчої влади, який уповноважений спрямовувати і врегульовувати діяльність відповідного правоохоронного органу,

самим правоохоронним органом, що має статус відповідного органу виконавчої влади або керівником відповідного правоохоронного органу, прийняті на реалізацію положень базових нормативно-правових актів;

6) визначено ознаки публічної служби на посадах в органах місцевого самоврядування на посадах, які заміщуються шляхом прямих чи непрямих виборів чи затвердження на посаді, а саме: а) обмежене поширення положень законодавства про публічну службу в частині її проходження, зайняття посади, притягнення до відповідальності; б) політичний характер публічної служби, оскільки для цієї категорії посад відсутні вимоги щодо політичної неупередженості, а заміщення посад публічної служби шляхом прямих виборів здійснюється переважно на основі пропорційної виборчої системи, а висування кандидатів у депутати місцевих рад, на посади сільського, селищного, міського голови здійснюється переважно через місцеві організації політичних партій; в подальшому депутати місцевих рад вправі об'єднуватися у депутатські фракції, які формуються на партійній основі, а підставою для відкликання депутата місцевої ради за народною ініціативою можуть бути підстави, передбачені в Законі України «Про статус депутатів місцевих рад»; в) некар'єрний характер публічної служби, для якої не передбачаються процедури оцінки діяльності публічного службовця, конкурсний відбір чи можливість переведення на вищу чи нижчу посаду;

7) визначено ознаки публічної служби на посадах службовців місцевого самоврядування, а саме: а) адміністративно-правове регулювання служби відповідно до положень Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» та спеціальних актів, прийнятих на його основі; б) виконання повноважень щодо підготовки проектів актів органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, організації виконання таких актів та контролю за їх виконанням, надання адміністративних послуг, управління комунальним майном, майном спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, управління персоналом в органах місцевого самоврядування, здійснення інших завдань і функцій місцевого самоврядування, визначених законом; в) заміщення посад виключно на основі конкурсу або за іншою процедурою, визначеною в законі; г) чітке визначення посад службових осіб місцевого самоврядування в законі; д) здійснення повноважень щодо організаційного, кадрового, матеріального та іншого забезпечення діяльності органу місцевого самоврядування керівником служби; е) поділ посад службових осіб місцевого самоврядування на категорії, для яких передбачаються окремі вимоги до професійної компетентності (освіти та досвіду роботи в органах місцевого самоврядування, на посадах державної служби або досвід роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій); є) можливість строкового призначення на посаду у разі заміщення посади на період відсутності службовця місцевого самоврядування, за яким відповідно до закону зберігається посада; ж) необхідність проходження оцінювання службової діяльності, стажування та підвищення кваліфікації відповідно до порядку, що передбаченого Законом;

8) ознаки патронатної служби в органах місцевого самоврядування, а саме: відсутність конкурсного відбору на посаду або випробування, невеликий обсяг вимог щодо професійної компетентності порівняно із службовими особами місцевого самоврядування, призначення особи патронатної служби здійснюється особою, забезпечення діяльності якої входить до повноважень відповідного службовця, виключно строковий характер службових відносин, припинення відносин патронатної служби з ініціативи суб'єкта призначення або у разі припинення повноважень суб'єктом призначення, умови оплати праці визначаються за пропозицією суб'єкта призначення, на таких осіб не поширюються права, обов'язки, гарантії та відповідальність службовців місцевого самоврядування.

вдосконалено:

9) визначення поняття «публічна служба», яку викладено як специфічну діяльність політичних та адміністративних суб'єктів, в межах якої відбувається реалізація завдань та функцій публічного характеру, тобто таких, які стосуються прав та інтересів спільноти – населення держави, адміністративно-територіальної одиниці, певної соціальної групи або територіальної громади, яка здійснюється на засадах фінансування відповідної діяльності за кошти державного чи місцевого бюджету; публічна служба, за винятком політичної, здійснюється на професійній та політично нейтральній основі, її формування відбувається на підставі адміністративно-правового акту призначення або виборів;

10) перелік ознак публічної служби, а саме визначено, що їй притаманні: управлінський характер, службова спрямованість діяльності в обслуговуванні публічних, а не власних інтересів через здійснення публічної влади або надання адміністративних послуг; постійність та професійність служби, яка не має політичного характеру; переважно функціонування за рахунок коштів державного та місцевого бюджетів; виникнення відносин щодо проходження служби на підставі адміністративно-правового акта призначення на посаду, прийнятого на підставі проведеного конкурсного відбору або шляхом проведення виборів; професійність службової діяльності (здійснюється на постійній основі; наявність відповідної професійної компетентності; є основним джерелом матеріального забезпечення особи); оплата праці, як правило, за рахунок державного або місцевого бюджетів; особливе адміністративно-правове регулювання проходження публічної служби та статусу публічних службовців;

11) перелік видів публічної служби, а саме до неї віднесено: 1) політичну службу, представлену особами, діяльності яких притаманний політичний характер, які обираються населення або призначаються виборними суб'єктами на політичній основі та несуть перед ними політичну відповідальність; 2) державну службу, тобто діяльність працівників органів державної влади, спрямована на реалізацію державно-владних функцій, яка здійснюється на професійній та неполітичній основі; 3) службу в органах місцевого самоврядування, тобто діяльність

працівників органів місцевого самоврядування, яка здійснюється на професійній та неполітичній основі; 4) мілітаризовану службу, тобто військову службу, службу в правоохоронних органах, органах безпеки та цивільного захисту; 5) суддівську службу; 6) прокурорську службу; 7) патронатну службу осіб, які забезпечують діяльність органів влади та місцевого самоврядування, однак не є політичними чи державними службовцями;

12) визначення поняття «публічна служба у правоохоронних органів», яку визначено як особливий вид публічної служби, який передбачає виконання правоохоронної функції службовцями відповідних органів;

13) перелік повноважень, переданих на період воєнного стану головам територіальних громад, якщо у відповідній громаді не створено військову адміністрацію, а саме слід наділити голів територіальних громад повноваженнями щодо запровадження заходів воєнного стану, передбачених ст. 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» без залучення місцевої ради, однак із обов'язковим погодженням прийняття відповідного рішення із відповідною районною військовою адміністрацією;

набули подальшого розвитку:

14) наукові погляди щодо співвідношення понять «публічна служба» та «державна служба». Визначено, що поняття «публічна служба» у своєму сутнісному наповненні є ширшим, ніж термін «державна служба»: якщо до державної служби відноситься адміністративна та спеціалізована служба, в тому числі служба у правоохоронних органах та військових формуваннях, то до публічної служби додатково відноситься служба на політичних, в тому числі виборних посадах, служба у корпоративних утвореннях та громадських формуваннях, за умови делегування їм повноважень державних органів або органів місцевого самоврядування відповідно до положень законів України;

15) наукові позиції щодо визначення принципів публічної служби, а саме обґрунтовано виділення таких принципів: дотримання конституційних принципів верховенства права, законності, пріоритету прав і свобод людини та громадянина, гуманізму та соціальної справедливості в діяльності публічної служби; професійності, політичної нейтральності та стабільності адміністративної служби; прозорості і відкритості публічної служби; доброчесності публічної служби; патріотизму та публічності публічної служби; єдності правових і організаційних основ публічної служби; клієнтоорієнтованості та ефективності публічної служби при наданні адміністративних послуг населенню; громадського та державного контролю за публічною службою; об'єктивного інформування суспільства про діяльність публічних службовців; інші принципи, які є специфічні для конкретного виду публічної служби, державного органу, органу місцевого самоврядування, правоохоронного органу або військового формування;

16) наукові погляди щодо переліку та змісту функцій публічної служби, а саме виділено та розкрито зміст функцій публічної служби, таких як: правотворча;

правозастосовча; правоохоронна; захисна; контрольно-наглядова; координаційна; планово-прогностична; контрольно-наглядова; службовоорганізаційна;

17) дослідження змісту адміністративно-правового регулювання публічної служби за законодавством, яке діяло на українських землях, в тому числі розвиток адміністративно-правового регулювання публічної служби незалежної України, періодизація формування та подальшого реформування законодавства України про публічну службу;

18) дослідження зарубіжного досвіду правового регулювання публічної служби, в тому числі досвіду держав Європейського Союзу, держав, що є суміжними з Україною, інших держав, в тому числі Сполучених Штатів Америки, в частині наукового дослідження можливості врахування цього досвіду в адміністративно-правовому регулюванні публічної служби.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості використання висновків та пропозицій дисертації у:

– *у науково-дослідній сфері* – як основна для наступних наукових досліджень адміністративно-правового регулювання публічної служби в Україні;

– *у навчальному процесі* – при викладанні навчальних дисциплін «Адміністративне право», «Публічна служба», «Організаційно-правові засади публічної служби», «Публічна служба у сфері соціального забезпечення», «Муніципальне право» (акт впровадження №01341/23 від 27.12.2023р.) (Додаток Б);

– *у правозастосовній діяльності* судових та інших юрисдикційних органів – при вирішенні спірних питань, пов'язаних із публічною службою (акт впровадження №56243/23 від 27.12.2023р.) (Додаток В).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною, завершеною науковою працею. Сформульовані в дисертації теоретичні положення, висновки та рекомендації, що виносяться на захист, отримані автором самостійно.

У науковій статті «До питання про правову природу поняття «публічна служба» у законодавстві України та в адміністративно-правовій доктрині» (Владовська К. П. До питання про правову природу поняття «публічна служба» у законодавстві України та в адміністративно-правовій доктрині. Аналітично-порівняльне правознавство. 2022. № 2. С. 124-128), опублікованій у співавторстві з А. М. Івановською, особистий внесок здобувача полягає у формуванні авторського підходу щодо визнання за публічною службою у органах управління Державної прикордонної служби України таких спеціальних рис, як: мілітарний характер; особлива правоохоронна мета; переважно охоронний та захисний характер відносин; застосування у разі потреби легального примусу, спеціальних засобів і зброї; втілення службових повноважень персоналу у правовідносинах у процесі дотримання принципів і реалізації заходів прикордонної політики; більш чітка система законодавства; наявність у структурі як підрозділів, що безпосередньо виконують завдання із охорони та захисту державного кордону, так і органів, що мають передусім контрольно-управлінські функції. Вказаний внесок здобувача

становить 60% змісту статті.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дисертаційного дослідження оприлюднено на таких наукових та науково-практичних конференціях та круглих столах: XXVI щорічній звітній науковій конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави» (м. Хмельницький, 12 березня 2022 року), міжнародній науково-практичній конференції «Правові, управлінські та економічні засади розбудови європейських цінностей в Україні» (м. Хмельницький, 20 травня 2022 року), міжнародній науково-практичній конференції «Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи» (17 червня 2022 р., м. Львів), міжнародній науковій конференції «Двадцять перші осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 6 жовтня 2022 року), XXVII щорічній звітній науковій конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави» (м. Хмельницький, 10 березня 2023 року), VI міжнародній науково-практичній конференції «Правові засади організації та здійснення публічної влади», присвяченій 85-річчю з дня народження доктора юридичних наук, професора, академіка-засновника НАПрНУ, першого Голови Конституційного Суду України Леоніда Петровича Юзькова (м. Хмельницький, 31 березня 2023 року), міжнародній науково-практичної конференції «Євроінтеграційні вектори реформ у сфері публічного адміністрування» (17 травня 2023 року), II міжнародній науково-практичній конференції «Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи» (м. Хмельницький, 18 травня 2023 року).

Публікації. Основні результати дисертаційного дослідження викладено в 12 наукових працях, зокрема в 4 наукових статтях у фахових виданнях України, 8 тезах доповідей на конференціях та інших наукових заходах.

Структура дисертаційного дослідження. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які включають сім підрозділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Повний обсяг роботи становить 216 сторінок, з них основного тексту – 151 сторінка. Список використаних джерел складається з 172 найменувань і міститься на 17 сторінках, три додатки розміщено на 7 сторінках.

Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Владовська К. П. До питання про правову природу поняття «публічна служба» у законодавстві України та в адміністративно-правовій доктрині. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 2. С. 124-128. DOI: https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.23. URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/07/25.pdf.

2. Івановська А. М., Владовська К. П. Адміністративно-правові засади організації публічної служби в органах управління Державної прикордонної служби України. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. № 10/1. С. 5-8. DOI: https://doi.org/10.37634/efp.2022.10(1).1. URL: http://efp.in.ua/uk/journal-article/944.

3. Владовська К. П. Правова природа та класифікація принципів публічної служби у адміністративно-правовій доктрині. *Правовий часопис Донбасу*. 2022. № 4 (81). С. 72-77. DOI: https://doi.org/10.32782/2523-4269-2022-81-4-1-72-77. URL: https://ljd.dnuvs.ukr.education/wp-content/uploads/2023/03/14-1.pdf.

4. Владовська К. П. Адміністративно-правове регулювання проходження публічної служби в органах виконавчої влади. Економіка. Фінанси. Право. 2023. № 10. С. 84-88. DOI: https://doi.org/10.37634/efp.2023.10.18. URL: http://efp.in.ua/uk/journal-article/1177.

5. Владовська К. П. Правова природа та ознаки публічної служби в адміністративно-правовій доктрині. Збірник тез XXVI щорічної звітної наукової конференції науково- педагогічних працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова : *Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави* (м. Хмельницький, 12 березня 2022 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 17-19.

6. Владовська К. П. Європейський досвід правового регулювання публічної служби. Міжнародна науково-практична конференція «*Правові, управлінські та економічні засади розбудови європейських цінностей в Україні*» (м. Хмельницький, 20 травня 2022 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 34-37.

7. Владовська К. П. До питання про повноваження голів територіальних громад в умовах воєнного стану та повномасштабного збройного конфлікту. *Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи*: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (17 червня 2022 р., м. Львів) / [за наук. ред. проф. О. В. Батанова, проф. Д. Вацінкевича, доц. Р. Б. Бедрія]. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка; Київ; Щецин, 2022. С. 222-226.

8. Владовська К. П. До питання про визначення видів публічної служби в адміністративно-правовій доктрині. *Двадцять перші осінні юридичні читання*: збірник тез Міжнародної наукової конференції, присвяченої 30-річчю Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (м. Хмельницький, 6 жовтня 2022 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 50-53.

9. Владовська К. П. Історія адміністративно-правового регулювання публічної служби на українських землях у період з Х ст. до початку ХХ ст. Збірник тез XXVII щорічної звітної наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова : Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави (м. Хмельницький, 10 березня 2023 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 9-11.

10. Владовська К. П. Адміністративно-правові засади регулювання публічної служби в органах місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. Збірник тез VI Міжнародної науково-практичної конференції «Правові засади організації та здійснення публічної влади», присвяченій 85-річчю з дня народження доктора юридичних наук, професора, академіка-засновника НАПрНУ, першого Голови Конституційного Суду України Леоніда Петровича Юзькова. 31 березня 2023 року, м. Хмельницький. С. 82-85.

11. Владовська К. П. Реформування публічної служби в контексті нового Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування». *Євроінтеграційні вектори реформ у сфері публічного адміністрування*: збірник наукових статей, тез доповідей та повідомлень за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (17 травня 2023 року, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, м. Харків). Харків: Друкарня Мадрид, 2023. С. 199-205.

12. Владовська К. П. Інститут державного секретаря в контексті реформування сфери публічного управління та публічної служби в Україні. Збірник тез II Міжнародної науково-практичної конференції «Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи». (м. Хмельницький, 18 травня 2023 року). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 67-69.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

Відповідність дисертації науковій спеціальності. Дисертація Владовської Катерини Петрівни на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні» відповідає галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право.

Рекомендація дисертації до захисту. Дисертаційна робота Владовської Катерини Петрівни є першим в Україні науковим дослідженням адміністративно-правового регулювання публічної служби, в якому комплексно аналізується проблеми правового регулювання організації та проходження усіх видів публічної служби. Водночас дисертації притаманні окремі спірні моменти. Щодо неї може бути висловлено окремі недоліки, які, однак, не впливають на якість розкриття теми роботи та загальну позитивну оцінку.

У ході вивчення як дисертаційного дослідження, так і наукових публікацій фактів порушень академічної доброчесності не виявлено. Дисертаційна робота Владовської Катерини Петрівни є оригінальною, самостійно виконаною науковою працею.

Дисертація Владовської Катерини Петрівни на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 Право.

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Владовської Катерини Петрівни на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право.

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Владовської Катерини Петрівни на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні» відповідає спеціальності 081 Право та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. Рекомендувати дисертацію Владовської Катерини Петрівни на тему «Адміністративно-правове регулювання публічної служби в Україні» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 Право.

Професорсько-викладацький склад кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права проголосував одноголосно:

«за» –11; «проти» – немає; «утримались» – 1.

Головуючий на засіданні:
завідувач кафедри
конституційного, адміністративного
та фінансового права,
доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НАПрН України **Олександр БУХАНЕВИЧ**

Відділ кадрів
Підпис Олександра Буханевича
ЗАСВІДЧУЮ
Нач. ВК ХУУП
імені Леоніда Юзькова Лілія Васюда